

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopis se pošilja uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti imenico. — Telefon številka 118.

Uspeh diplomatov — pa ne naših.

Ne le balkanske države bodo imele dobiček iz balkanske vojne, temveč tudi druge velesile, ki niso prelele prav nič krvi, temveč so polivale le tinto, bodo imele korist in morda še večjo, kot Balkanci sami. To se pravi, ne vse velesile — one ne, ki so stale za časa vojne proti Balkancem, temveč Anglija in Francija; posebno Anglija, ki je takoj sklenila s Turčijo pogodbo glede svojih interesov.

Kakor so poročali ruski listi prejšnji teden ima turško angleški dogovor sledečo vsebino:

Anglija se Turčiji zaveže, da bo delala na to, da pride v Albanijo na prestol princ turškega rodu, če bo Albanija samostojna kneževina; če bo Albanija dana samo avtonomija, bo Anglija delala na to, da bo ohranjena sultanova suvereniteta.

Anglija obljublja Turčiji finančno podporo pri likvidaciji vojne in podporo v vprašanju lastniške pravice onih Egejskih otokov, ki leže na malazijski obali (to slednje seveda na škodo Balkanske Zveze).

Zato se Turčija zavezuje Angliji sledeče:

1. Takoj urediti vprašanje železnice Bagdad-Bassora v smislu največjih prednosti za Anglijo.

2. Dati Angliji popolno svobodo akcije v Kovejskem sultanatu.

3. Dati angleškemu podanikom posebnih svobod v vseh krajih južne Arabije, kjer ima Anglija svoje gospodarske interese.

4. Izvesti takoj reforme v Mali Aziji, posebno v Armeniji, Kudestanu, Siriji in Mesopotaniji.

5. Prenehati z vsemi spori s Perzijo in rešiti te spore v prosep Perzije.

6. Upoštevati avtonomne težnje arabskih plemen.

Če spolni Turčija vse te pogoje, tedaj ji Anglija garantira nedotakljivost turške države za dobo 40 let.

To so uspehi angleških diplomatov.

Uspehi avstrijskih so pa: Prochazka v Braziliji in kapelica Palica, postavljena s črnogorskim denarjem in, kakor je dejal soc. demokrat dr. Soukup v parlamentu: »Milijon balonov na Balkanu smo našuntali proti sebi in s tem preprečili svetovni mir.«

Danes
nogometna tekma
„Iirija I.“ - „Iirija II.“
Ob 5. popoldne. V „Tivoli“.

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

In plemič, ki je sicer mrzil ro-kovnjača, je mrzil norca še mnogo bolj. Med njima je bilo staro sovraštvo, in Mongomeri je sklepal, da utegne Tribulet obležati mrtev, ako ga sreča La Šatenjré.

Po norčevi smrti je upal Mongomeri doseči izlaska La Šatenjré-jevo popolno molčečnost, ako mu izkaže kako važno uslugo.

Ko je bil La Šatenjré zopet sam, se je napotil naravnost proti gostilni pri Velikem cesarju Karlu.

Bil je jako hraber, zelo spreten v orožju, neverjetno močnih mišic, zaničevalec vsakateri nevarnosti in željan, spopasti se z nasprotnikom čim prej mogoče. Manfred je sovražil neznanstvo, pa le zato, ker ga je bil ranil rokovnjač vpricho kralja.

Tisti čas je bila znanost orožja prva med vsemi.

La Šatenjré je bil tako neizmerno ponižan, kakor bi bil dandanašnji matematičar, ki bi ga kdo zalotil v kričezi zmoti v računu, ali pesnik, ki bi mu dokazali napačne verzje — ako obstoji res poezija v tem, da delaš pravilne verzje, in matematika v tem, da se ne motiš v računu.

Mariborsko zborovanje.

(Shod zaupnikov Narodne stranke.)

O »Jugoslovanstvu in štajerskih Slovencih« je govoril dr. Božič iz Celja. Navajal je na prve poskuse izza leta 1848, ko smo se Slovenci začeli pobirati iz dotedajnega mrtvila ter prešel končno na vprašanje samo. Govornik je mnenja, da je za nas Slovence glavna rešitev v »narodni avtonomiji in »veliki Sloveniji«, dočim je govornik proti Jugoslovanstvu v obliki trializma — združenih Slovencev, Hrvatov in Srbov. Gospod doktor je mnenja, da je za nas dosti bolje, če se ohrani dualistična državna uprava, ki želi Mažarom na hrvaški južini »Bog žegnaj« in dodaja poljsko — maloruskemu raznarodovalnemu »Misericordie« svoj »amen«, a nas priklapi k takozvanemu »Deutschösterreich«.

Čemu danes obsežne polemike v tem oziru? Ta izvajanja v tem smislu, kakor tudi ona g. Stiblerja, ki je z g. dr. Božičem istih mislij, če ne morda obratno? — se nam zde vse preje kot umestna, in, vrhu tega se i mi ne moremo odreči sumnje, da vse »Jugoslovanstvo vprašanje« — kot to trdi tudi tetka »Straža« — smatratu gospoda le za — sport.

»Deutschösterreich« s svojo »avtonomijo narodov« in — mi Slovenci z Nemci in Italijani kot sosedji! Škoda, da smo se kedaj pečali s politiko, studirali in si prizadevali razmotrivati našo vlogo v krogu Jugoslovanov. Og. sta se proti trializmu izrekla le radi »strahu«, da bi se zamogli »pohrvatiti in kulturno zaostati«. Ja! Kaj pa bi se zgodilo z nami »avtonomnimi Slovenci v veliki Sloveniji Deutschösterreicha? — Združeno Jugoslovanstvo nam je še vizija, a taka »narodna avtonomija« nam mora biti strah bodočnosti! Je na trditev, da bi se pohrvatili in kulturno zaostali? tudi slab dokument. Če bi gg. v tem nekoliko pomislili, bi tudi v kraljestvu naša — dvoje narodov »Hrvate in Srbe«, in vendar se niso radi tega ne prvi posrbili ne drugi pohrvatili. Res je, da vlada veliko jezikovno sorodstvo med obema tema narodoma, a res je tudi — da se še danes ostro in bistveno ločita drug od drugega in, da se bosta ločila tudi še vnaprej. Slovenci, združeni s Hrvati in Srbi, bi se mogli boriti z uspehom proti Nemcem in Italijanom in vrhu tega bi si dosedaj dobljeno kulturo ne le ohranili, pač pa tudi v njej napredovali.

V nadaljnjem je še govoril dr. Gorišek iz St. Lenarta, ki je podal k točki organizatoričnega dela v Podravju in Slov. Goricah par nasvetov, o katerih bi le želeli, da se jih tudi izvajajo. Istotako dobra so bila izvajanja g. Kežarja, ki je pokazal

na uspehe klerikalnega »dela« v St. Ilju nad Mariborom. Pred leti so se tamkaj ugnezdili klerikalci in zaklicali naprednemu življu odločen: »Roke proč!« Ni se jim hotelo nasprotovati, da bi ne imeli povoda, dolžiti nas, da smo mi tje kaj zahajali vsaj kolikor toliko slovenski in zavedni. Odkar pa so prišli tje klerikalci, propada narodna zavest, nemška posest rase in »Südmarka« bo kmalu požrla še te male ostanke, če se bo pustilo klerikalce gospodari po lastni volji. — Nadalje je še svetoval, začeti s stanovskimi organizacijami in stavil tozadevne predloge. Dr. Rosina se je spomnil »Braničev« in vprašal, kaj namerava stranka v tem oziru. Sklenilo se je, tudi v tem oziru — kot tudi v korist C. M. D. — započeti z večjimi akcijami. Narodni soc. Čeh Fijala, je povedal prav dobre, o katerih bi imeli samo željo, da se jih ovažuje.

To je vsebina — v glavnem — shoda zaupnikov. Konečno pa hočemo spregovoriti še par besed k našemu nedeljskemu članku »Dan« št. 500, z dne 18. maja: Na shodu se nam je očitalo, da s tem razdiramo, ker baje hočemo snovati — čujte in strmite, kaj se more vse med vrstami brati, če se hoče! — novo stranko! Konstatiramo, da — o novi stranki — nismo nikjer pisali, dasi smo si oni članek še enkrat in še drugič ter tretjič prebrali. Konstatiramo, da smo nasvetovali, da se sedanje vodstvo stranke deli v dve skupini. Gospod, ki nam je v teh težkih in resnih časih očital premalo resnosti »za resen političen list« bi storil dobro, da v bodoče nekoliko tehtja svoje besede, predno jih vporablja, ali pa, če se že smatra poklicanim, nas učiti, da zbere tudi potrebni takt in pove istim ljudem nasproti, zakaj se je predlagalo to v našem članku. Ko bi imel gospod sam dovolj resnosti, bi bil moral tudi spoznati, kako resen je trenutek, ki nas je napotil do tega, po dolgem obotavljanju, napisati tako odkrite stavke. Faktum je in to pribijemo: S tako politiko kot je doslej naša ne gre dalje, pademo, se ne ubranimo ne enega ne drugega pritiska! Rekli pa smo tudi v onem članku: nočemo časa prehitovati in pripravljati smo, čakati. Dasi nismo »Nar. stranka«, vemo, da nas narodna dolžnost šili k temu da vztrajamo v narodnem boju! Zato, in edinele zato, počakamo in čakamo. Slišali smo dr. Goriška, slišali dr. Fermeveca in g. Kežarja in radi teh treh upamo v boljšo bodočnost Podravja in Slov. Gorice. Toliko v pojasnilo onim, ki so slišali, da nameravamo razdirati. Pribiti pa moramo še eno: Članek ni bil napisan le po volji posameznika, marveč, prišel je v svet, kot smo že rekli, po dolgem obotavljanju, na svet več drugih, ki pa seveda — po stari naši navadi — tudi tokrat v zadnjem trenutku — še niso ho-

teli s svojo barvo na dan, dasi sklicatelj g. dr. Kukovec sam povdarja, da je sestanek namenjen tudi prosti besedi in da se naj preresetava vse dobro in slabo. Tudi tokrat je onim

veljalo: »Premislili smo si za enkrat. Že pride čas.« Konec: Na zapnem shodu — pomankanje poguma. Žalostno, a značilno za naše razmere!

Mačeha, otroci in rejenec.

Otroci: Mati, mati, daj nam kruha.

Mačeha: Kak bi dala, ko sem suha.

Otroci: Kaj imaš pa za lenuha?

Mačeha: Za vas krop je, zanj je juha.

Otroci: Kaj je treba požeruha, on je sit in mi smo gladni, on je prvi, mi smo zadni zanj skrbiš — za nas si gluha.

Mačeha: Sama jeza iz vas bruha.

Otroci: Ker se vse za njega kuha, kar smo skupaj nanosili, kar smo mi ti pridobili, vse za njega si prodala, noč in dan ga zalivala — za nas bila si skopuha.

Mačeha: On je lačnega trebuha.

Otroci: To najgrša je potuha. Mi tu lakoto trpimo

zate v delu se potimo — a za nas ni več posluha.

Mačeha: Vi ste polni le napuha. On se trudil bo za mene, ne bo pustil zapuščene, Ko postala bom — staruha.

Otroci: Ko napasla boš jeduha, bo po hiši ti razsajal bo pobijal in razgrajal — saj že zdaj od jeze puha.

Mačeha: Jaz mi poskrbim varuha.

Otroci: Ko te trla bo naduha mi te bomo zapustili, kdo pomagat ti bo v sili? Kaj imaš od debeluha?

Rejenček: Daj še, daj še, uha, uha!...

Otroci: Vdarimo ga, primaruha. Kje za nas je kaj pravice, nam ne da ne ene žlice, vse ima za potepuha?

Mačeha: On gospod je — vi ste muha.

Quo vadis?

Od sobote do ponedelja predstave od 1.—3., 3.—5., 5.—7., 7.—9., 9.—11.; v nedeljo ob pol 11. dopoldne. Cene pri tem sporedu nekoliko zvišane. V soboto otvoritev vrta Igralo se bo pri dnevni luči od 5. ure naprej. Kino-„Ideal“. Te dni predprodaja ob 10. uri zjutraj.

mlada in hrabra; njiju meča sta švigala blisketaje in žvenkljaje semtertja.

O namenih, ki so napotili Žarnaka, da je izzval prepiz z La Šatenjréjem, izpregovorimo pozneje; za zdaj posvetimo vso pozornost dvo-boju teh dveh slovečih pretepačev, vrščemu se v oddaljeni krčmi in brez prič.

Edini vidni gledalec je bil ubogi krčmar, ki se je tresel groze, prepričan, da bo trpel škodo in delal pokoro samo on, naj bo izid kakršen koli.

Toda gledati je moral gotovo še kdo drugi, drugače se ne bi bila stvorila pozneje cela legenda in se obogatila z raznimi izmišljotinami, tako na primer, da se je vršil dvo-boj vpricho vsega dvora.

Te priče pa, če tudi so morda pazno zasledovale boj, se vendar niso pokazale nasprotnikoma, tako da sta mislila, da sta popolnoma sama.

Novica o D'Eséjevi smrti je bila zadala La Šatenjréju hud udarec. Žarnaka je poznal dovolj, da je bil prepričan, da se ne baha.

In mnogim vzrokom njegovega sovraštva do nasprotnika se je pridružila zdaj še želja, maščevati prijateljevo smrt.

Cele četrte ure sta se naskakovala, obdelajava se z nešteti kontri in bubljaji.

Nato je nastopil odmor — po obojestranskem soglasju, ne da bi se

bila dogovorila. Zadihava je se in naslanjae ostrino rapirja na konec škornja, sta merila plemiča drug drugega z občudujočimi pogledi.

In zlasti La Šatenjré bi se bil rad zadovoljil s tem, da odnehata po tem medsebojnem dokazu svoje hrabrosti.

Nemara je že hotel izpregovoriti v takem zmislu, ko je stopil Žarnak nenadoma zopet v prežo, rekoč:

»Kadar vam bo drago...«

La Šatenjré je naskočil takoj in se zaletel v svojega nasprotnika tem gnevneje, čim je pravkar že hotel kapitulirati.

Žarnak se ni umeknil.

Meča sta se križala tik pod ročniki.

Zdajci pa se je sklonil Žarnak z bliskovito hitrostjo.

»Imam ga!« si je mislil La Šatenjré in dvignil meč, da ga zabode od zgoraj navzdol.

Toda ni mu ostal časa, da bi bil izvršil to kretanje. Nenadoma je izpustil orožje in padel kakor gruda, hropeč in bruha je kri skozi usta: ko se je Žarnak sklonil, je bil izdrl bodalo in ga zasedil nesrečnemu plemiču z vso močjo v život.

Žarnak ga je gledal par trenutkov. Nato je mirno obrisal svoje bodalo, vteknil meč v nožnico, stopil h krčmarju, ki ga je videl v kotu, bledega od groze, prijel ga za uho in mu dejal:

Slovenska zemlja.

Čatež pri Vel. Loki.

Hudo se je držalo nebo v nedeljo dopoldan — vse je mislilo, da ne bo zleta. A ponosno je razpel Sokol zopet svoja krepka krila in poletel v prijazni Čatež. Novomeško iz Trebnjega pešizlet, pridružil se je pa tudi drugih izletnikov, zlasti gospa in vrlih gospic. »Že gredo, že gredo«, so vzklikali ljudje, ko so zapazili tam preko zelenih poljan korakati čvrsto četo sokolsko. Bil je lep prizor. Na dvorišču br. Urbančiča je izvajalo čez 20 telovadcev 4 proste zletne vaje, kar je nazočemu občinstvu vrlo ugajalo. Nato je govoril dični starosta novomeškega Sokola br. Vojska. Pozdravil je brate in občinstvo, razložil tudi pomen Sokolstva in naobrazil, ki jo širi potom telesne vzgoje, govoril o vzajemnosti in se spominjal 25letnice novomeškega Sokola zajedno z 50letnico Ljubljanskega Sokola. Njegove besede so bile popolnoma na mestu in prav bi bilo, da na sličan način nagovori vedno ljudstvo, kamorkoli poleti Sokol. Razvila se je potem neprisiljena zabava; donele so pesmi, mladina pa se je tudi malo zavrtela. Skratka — bilo je veselo vse in ničilo je vse v najlepšem redu. Z večernim vlakom so se odpeljali izletniki iz Vel. Loke na svoje domove. Da je bilo pri br. Urbančiču za postrežbo in vse drugo dobro skrbjeno, se že tako samo ob sebi razume.

Zagorje ob Savi.

Gospod, ki se je svoj čas bahal, hotel žaliti vse Zagorjane, češ, v Zagorju sva samo dva ugledna moža: »to sem jaz, drugega za enkrat zamožim«, se tem potom poziva, da v obrambo ugleda in časti, zadevo premoga in žganja tekom 8 dni sodnijskim potom razreši. Razširje se to vesti, da so oškodovani davkoplačevalci, toraj je pojasnilo nujno potrebno. »Zarja«, št. 503 z dne 7. februarja 1913 je gospoda, ki je omenjal to govorico, označila za klevetnika. Razsodni ljudje ne obrekujejo, temveč prepuste mitnim srecem sodbo sodišču. Mogoče, da bo treba blagoslovljati, kar se je preje preklelo. Ako se dotičnik navzlic vsemu temu ne odzove v 8 dneh, objavimo pismo z dne 13. februarja 1913. Več davkoplačevalcev.

Kranj.

V številki 501. cenj. Vašega lista je priobčil neznan dopisnik članek pod naslovom »Kranj«. Ker se v tem članku omenja tudi »Narodno Čitalnico« v Kranju, prosimo, da lokalno sprejmete v prihodnji številki »Dneva« sledeče pojasnilo: Neznani dopisnik je segel v svojem, dokaj nejasnem članku 20 let nazaj in očita Čitalnici, da je bila torišče samih plesov in »da so ljudje enakega in podobnega kova obvladali odere«. Tu je treba predvsem konstatirati, da je mož ne le po letih, ampak tudi po svojem bivanju v Kranju še dokaj mlad ali pa precej zloben. Kajti iz onega zelo nesigurno in neločeno sestavljenega članka se razvidi, da nima niti pojma o svoječasnem delovanju Čitalnice ali pa vsled kakršnihkoli razdirajočih vzrokov nameroma zavija resnico. Izza vsega početka je gojila Čitalnica poleg plesov vedno tudi dramatik in petje in sicer ne le zgolj za zabavo, ampak tudi kot vzgojevalno sredstvo. Že najmanj petnajst let pa se vrše predavanja. Ljudje »enakega ali podobnega kova« so pa davno bili tisti, ki so opravljali takorekoč vse posle pri Čitalnici. Pa ne vsiljuje se, ampak le zato, ker so bili različni reformatorji dobri le za zabavljanje, ne pa za smotreno delo. Na občne zборе je hodilo po 5, 7 ali 10 članov in veseli smo bili, da se je sploh mogel izvoliti odbor. Na očitjanje, »da Čitalnica ni svetišče demokratizma« ni vredno odgovarjati. Pripomniti bi le, da se ubogi »demokratizem« zlorablja na vse mogoče in nemogoče načine in da je postal ta izraz v ustih gotovih gospodov demagoško par excellence. Naravnost smešna pa je trditve, da naše dame ne trpe kmeta ali meščana rokodelca. Že najmanj pet let so gledališčne predstave v Čitalnici tako urejene, da so sedeži numerirani in vstopnice v predprodaji. Kdor si kupi sedež, ima zagotovljen prostor, bodi sedaj kmet, rokodelca, uradnik ali trgovec. Ker pa je Čitalnična dvorana sila tesna, je treba, da se napravi tudi še nedeljsko predstavo za ono občinstvo, ki ali v soboto ne more prihajati ob predstavah radi zaposlenosti ali pa radi pomankanja prostorov. In v tem očitjanju tiči velik del — ne poštena kritika — nego zlobnost. Povsod drugod se trudijo, da dosežejo takozvane ljudske predstave — dež, gledališče jih je upeljavalo po dolgem maledovanju šele lansko leto — kranjska Čitalnica jih ima najmanj že deset let. Prav dobro so

si bili v svesti vsi odbori zadnjih let pojma socialnosti. Vedeli so, da je treba nuditi tudi širšim slojem prvič pouk in drugič zabave. Ali smatra visoki politični in socialni reformator morda ponižujoče, da se vrši nedeljska predstava pri nižnjem vstopnini? Ali naj bi se znižala morda še vstopnina za sobotne predstave? Ali bi naj morda odklonili one »ljudi enakega in podobnega kova«? Že sedaj zmagaje Čitalnica komaj ogromne stroške za časopise, knjige in oder; ako bo pa poročal najnovjši kranjski socialni reformator deloma neresnična, deloma tendenciozno zavita poročila v naše dnevnike, se pravi lahko zgodi, da »ljudje enake baže« odtegnejo svojo podporo Čitalnici — ki povrh vsemu stoji leto pred svojo petdesetletnico — in potem lahko mirno zapremo ta edini kulturni zavod v Kranju, tako da niti »rodbinsko-klgarska hegemonija«, niti »službinke visokih gospodov« ne bodo imeli še tega malega užitka, ki ga imajo sedaj. In dalje! Imeli smo razstavo slik, ki je bila na mesec v vsakemu na razpolago. In koliko denarnega in osobnega truda provzročila ljudska knjižnica, katero poseša — kar gosp. dopisnik lahko razvidi iz zapisnika izposojenih knjig — razrazličnejše občinstvo prav vseh krogov in slojev iz Kranja in nega okolice. Lepa panoga kulturnega delovanja Čitalnice na katero je zabavljajoči dopisnik namenoma ali nimenoma pozabil, je gojitev petja. Ni ga pevskega zbora na deželi, ki bi si bil že spletel s kritiko strokovnjakov toliko lahorik kot ravno oni kranjske Čitalnice. Pa naj pride pevec kdorkoli in kadarkoli če je zmožen, se ga z veseljem sprejme, čeprav ne spada med »ljudi enakega ali podobnega kova«. Vse te prireditve poseša tudi širše občinstvo. Da pa to občinstvo ne pride na kak posamezen ples v Čitalnico, je prav umljivo. Saj ako pleše 10 parov, je dvorana polna, med tem ko je za neplesalce na razpolago le pet miz. Ker pa je dvomljivo, ako je ravno ples največjega kulturnega pomena, se jih tudi priredi komaj dva ali tri na leto in se izpopolni čas z bolj izobraževalnimi prireditvami, s katerimi se nudi občinstvu več. Nikak rodbinsko-klgarska hegemonija torej, nego vseobčen trud, nudi vsemu občinstvu kolikor je po skromnih močeh mogoče. Ne zabavljati v gostilnah in pisarni po listih, ampak udeleževati se osebno javnega življenja in po svojih močeh — četudi so jako nedostatne — pomagati in izboljšati! Odbor. (Op. ured. Dajemo prostora tem vrstam, da se čujeta oba zvana.)

Stajersko.

Mariborski renegatje so imeli v soboto dne 17. t. m. pri Götzu slavnost, ki jo je priredila »Südmärka« v proslavo 100letnice nemških bojev. Že v zadnji številki smo omenili, da je imel slavnostni govor protestantovski pastor Mahnert in, rekli smo tudi, da je izobren govornik, ki svoj metje razume v več kot le enem oziru. Ena največjih njegovih govorniških zmožnosti je ta, da dela vedno proavstrijsko propagando, a to na način, ki je — — — Nočemo pisati za državnega pravdnika, a priporočali bi vsekakor našim naobraženim sorojčkom, da ga o prilikah poslušajo. Dalo bi se namreč mnogo in marsikaj naučiti. Da je temu res tako, živo pričajo oficirji naše garnizije, katerim je dal Mahnert zadnjo soboto krassen nauk. Rekel jim je: »Mj Nemci homo le tedaj ostali zvesti Avstriji in njeni dinastiji, če bo Avstrija gojila in podpirala nemštvo in protestantizem, sicer pa in izključeno, da uberejo Nemci druga pota.«

Maribor. Če razni Mahnerti direktno, pred stotinami in stotinami publike v Mariboru kriče na odpad od Avstrije in groze proti dinastiji, smejo temu veleizdajniškemu hujskanju prisostvovati najvišji in najmerodajnejši reprezentant avstrijskega patriotizma — oficirji slav. c. kr. avstrijske armade. Za kaj takega dobo do potem ti govorniki, ala sobotni Mahnert, še razna priznanja od višjih in visokih gospod, ne najde pa se ne en mož, ki bi storil svojo in državnih osnovnih zakonov dolžnost. Veleizdajci smo samo mi, Slovenci, kadar si renegatje izmislijo čisto infamne laži. Čudna, čudna pota hodi naša justica!

Na naslov c. kr. držav. pravdnštva v Mariboru. Slavnemu c. kr. držav. pravdnštvu v Mariboru mora nedvomno biti znano, kaj si je dovolil mariborski protestantovski pastor Mahnert v svojem sobotnem slavnostnem govoru. Saj se je ves Maribor v teh dneh čudil, kako neženirano je ta gospod smel omenil večer ščuvati proti državi in dinastiji, ne da bi bila v to posegla — kolikor je doslej znano — kompetentna oblast! Ker meče tako ravnanje slabo luč na obstoječe kazen-

ske odločbe in vrhu tega kaže našemu, slovenskemu ljudstvu, v še čudnejši luči tolmačenje uporabe § 305. kaz. zak. od strani slav. c. kr. držav. pravdnštva v Mariboru, si usojamo v pasji ponižnosti vprašati slav. c. kr. držav. pravdnika v Mariboru: Ali mu je znano, kaj je govoril protestant Mahnert na slavnosti »Südmärke« pri »Götzu«? Če ne: Kaj namerava slav. c. kr. držav. pravdnštvo storiti, da se o tem govoru Mahnerta zadostno pouči? In: Kakšno zadoščenje hoče dati slav. c. kr. pravdn. ostalemu prebivalstvu, v prvi vrsti pa odločbam kazenskega zakona? — Konečno: Opozarjamo c. kr. državno pravdnštvo, da, če ono ne stori potrebnih korakov — k čemur pa je primorano že zbog dejstva, ker je nastopalo proti našim sorojčkom, v dosti brezpomembnejših, da celo skraja do konca zlaganih ovadbah z naravnost nečuvno strogostjo — bomo se obrnili še kam drugam in preskrbeli vsaj — za primerne nosove. Dolgo smo molčali in ni nam za slavo ovačanja, če pa smo k temu že primorani, se tega poslužujemo kot obrambe.

Na naslov g. c. kr. namestnika grofa Claryja v Gradcu. V zadnjem času se prakticira pri naših političnih oblastvih taka lena zaostalost, da smo primorani Vašo ekscelenco javnim potom prositi. Vam podrejenim c. kr. obrtnim oblastvom ukazati, da se obrtne in zadrugne zadeve bolj naglo rešijo. Zgodili so se pogostoma slučaj, da se čisto navadne obrt. zadrug. zadeve niso rešile po celo leto, kar notran. zadrug. poslovanje občutljivo ovira. Med tem, ko se od c. kr. obrtnih oblastev zadrugnim načelstvom, ki opravljajo te posle večinoma brezplačno, kratkoma kaže, v kolikih dneh se mora na tak ukaz odgovoriti, če hoče da ga občutno ne kaznuje, ostanje naše vloge in dreganje kratkoma nerešena. Naprimer zadeva »zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug« koje pravila so se 20. januarja 1912 pri c. kr. namestnji predložila, potujejo tako odisejevo pot, da še danes proponenti ne vedo, kedaj se sme njih vrnitev pričakovati. Tako nedolžno obrtno organizacijsko vprašanje na tako dolgo klop vlečti, je res čisto avstrijsko. Koliko nemškoniacionalnih bojnih društev bi se bilo med tem časom ustanovilo? C. kr. namestnja je izdala na vse j. podrejena oblastva z dne 9. marca 1906 št. 4 271/1 06. navodila, kako bi se po najhitrejšem potu zasledilo, kaznovalo in iztrebilo obrtne škodljivce. Uspeh tega odloka je, da se danes po »tunlichster Beschleunigung« zasači in kaznuje — če kaj vmes ne pride — takega fušerja že čez!! deset mesecev s 5. kronami. Enakih naglih slučajev bi lahko nešteto mnogo navedli. Ne dvomimo, da imajo politična oblastva dovolj opravka, čepravno premnogokrat vidimo, da si kak obrtni referent od dolgega časa nohte snaži — ali stvar to zahteva in mislimo, da je spodnještajersko obrtništvo in trgovstvo, ki kakih 16.300 udov mojstrov šteje, nekaki faktor, s katerim bi naj vlada računala ker tudi davke od njega pobira. Toraj skušite malo bolj »avanti« mi Vam bomo hvaležni. Smemo pa to tudi zahtevati.

Ciril Metodova slavnost, ki se vrši 15. junija t. l. ob 3. popoldan v vseh prostorih Narodnega doma v Mariboru obeta postati sijajna manifestacija spodnještajerskih Ciril Metodarjev za našo prekornostno družbo. Vspored bode tako raznovrsten da bode tudi največji razvajenec prišel na svoj račun. Posvetimo tedaj ta dan vsi do zadnjega našemu obrambnemu delu! V prijetni domači družbi in neprisljeni zabavi bo gotovo vsakdo našel vse kar mu srce poželi in pozabil na vse vsakdanje skrbi. Za to bodo v polni meri skrbeli različni gotori in druge zabave, ki jih pa danes še ne izdamo. 15. junija vsi na krov!

Iz Marenberga. V marenberški okolici je pred dnevi ukradel krmarju Stepišniku neki Francec iz Moravske iz zaprtega predala vsoto 135 K, s katero jo je hotel na to brisati dalje na Koroško, kar pa se mu ni posrečilo. Ko so Franeka prijeli, je tatvino priznal, a tudi povedal, da ima še marsikaj drugega na vesti. Tako se je izkazalo, da je pred meseci dezertiral iz Moravske-Tribave, koder je imel doslužiti svoja vojaška leta pri 3. eskadronu c. kr. dragonskega polka št. 12. Od tam je prišel v Maribor, koder je pri nekem okoličanu prenočeval. Ves čas svojega potovanja je kradel in pokradeno prodajal.

Iz Rogatec. Nesreča na železnici. V enem zadnjih dni je opazil strojevodja vlaka železniške proge Rogatec—Grobelno med tirom idoč ženo, ki se pa kljub živžgom lokomotive ni hotela umakniti. Stroj jo je zagrabil, vrvel v stran in nevarno poškodoval. Ko so prihiteli ljudje, se je pokazalo, da je neznanaka gluhonema beračica, neznanega

imena in kraja. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, vendar močno dvomijo, da bi okrevala.

Luka na Savi. Pred dnevi je prišlo tu med lovskimi pazniki in divljimi lovci do krvavega spopada. Lovski pazniki so že daj časa opazili, da jim divji lovci krajejo divjačino in ribe, katere zadnje so lovili s pomočjo dinamita. Dne 13. t. m. so zapazili kmete Ferenciča, Huzjaka in Vukaniča pri ribolovu. Ko so jih lovski pazniki pozvali, da se naj udajo, so začeli bežati in na paznike streljati. Huzjak se je sicer kmalu vdal, ostala dva pa sta skočila v Savo, na kar so začeli pazniki za njima streljati. Že po prvih streljih so zaslišali presunljiv krik in v prihodnjih trenutkih že, kako se je začel kmet Ferencič potapljati in kmalu za tem so videli, da so ga požrli valovi Save. Kaj je z Vukaničem se še ne ve. Najbrže je tudi on storil konec v hladnem savskem naročju.

Dnevni pregled.

Veliki dan, rum - pum - pum, veliki dan, rom - pom - pom — to bo polom, tako so pisali predvečernjem razni slovenski, češki, nemški in drugi listi, Stürgkh in Berchtold prideta pred parlament in bodeta morala opravičevati svoje polletne grehe... Z velikim bobnom je šla ta novica v svet in vsi so gledali, kaj se bo zgodilo na Dunaju. In kaj se je zgodilo. Nič. — Stürgkh je nastopil in povedal same znane stvari. Pri poročilu o zunanjih dogodkih je prišlo do par medklincev — in veliki dan je bil končan. Na to sta govorila posl. Korošec in Kramar in sicer tako pohlevno, da se celo nemška »Tagespost« iz njiju norčuje, češ da se je novi sistem, po katerem se bodo dajale poslanecem v parlamentu torbe na usta — popolnoma posrečil. Avstrija je pač rečna: na velikih možeh, velikih dogodkih in velikih dneh...

Kdo je kriv, da je Avstrija vodila cel čas balkanske vojne protisrbsko politiko. O tem piše »Slovenski Gospodar«: »Naš zunanji minister grof Berchtold namerava odstopiti. Njegova politika zadnjih dni, ko bi bili skoraj prišli do vojne s Črno goro, ni ugajala na najvišjih mestih. Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je odločno obsojal Berchtoldovo politiko, ki bi nas bila skoro spravila v krvavo vojsko s Črno goro in nas na ta način za desetletja in desetletja osovražila pri jugoslovanih. Može, ki poznajo vse tajne niti zunanje politike, pravijo, da je sploh vsa ona dejanja, iz katerih je odsevala naklonjenost do balkanskih zaveznikov, pripisovati na račun našega prestolonaslednika. Zli dahovi, kateri so od vsega početka hujskali na vojsko proti slovenskim državam na jugu, prej proti Srbiji, sedaj proti Črni gori, so baje nekateri nemški in mažarski uradniki našega zunanega ministrstva, kateri so pritiskali na Berchtolda, da je včasih zavozil precej hudo proti slovenskim državam na jugu. Tako torej! Čujte in strmite! Našo zunanjo politiko vodi »nekateri nemški in mažarski uradniki«. Zaradi njih je Berchtold zavozil. Ti naj torej odnesejo sovrastvo. Vprašamo: ali ni dolžnost uradnika delati na to, kar se mu zapove na višjem mestu. Ali ni škandal pred celim svetom pripoznati, da našo politiko vodijo nekateri uradniki? Kdo na svetu bo to verjel? Čemu farbat ljudi, ki vam dobro vedo, pri čem so? Sicer pa je dobro, da je to prinesel »Slov. Gospodar«, ki je znan kot najbolj lažnjiv list in je pri njem vselej: narobe prav! Tako tudi v tem slučaju.

Sedaj, ko je vse zavoženo, hočejo nekateri zvaliti vso krivdo zaradi Srbom sovrazne avstrijske politike na par oseb, kakor da ni cela nemška javnost hujskala na vojno! To je zelo diplomatično. Najprej se prisili Prochazko, da mora biti mrtev, potem pa je on kriv vsega spora in mora v Brazilijo — najprej se Kaniji (ali Kanali) naroči kako naj piše in informira druge — potem pa, ko pride čas, mora on trpeti za to, da je izpolnjeval, kar so mu drugi naročali. Uradniki morajo najprej izpolnjevati, kar jim drugi zapovedujejo, potem pa so oni krivi, da je politika zavožena. Avstrijski diplomati se skrivajo kakor otroci, kadar zakrivate kaj napačnega. Zakaj se pa Pašič ali pa Nikita ništa skrivala? Sicer pa bo sedaj naša politika Jugoslovanom priazna. Tako vsaj piše »Slov. Gospodar« in pravi: »V tem smislu je vplival vse zadnji čas že naš prestolonaslednik Franc Ferdinand ter si za ohranitev miru dobil nevenljiv zaslug. Njemu in cesarju ki je sploh znan kot velik zaščitnik in prijatelj miru, se imamo zahvaliti, da naša država ni prišla v tir, v katerem bi jo radi videli vsi neprijatelji avstrijskih in izvenavstrijskih Jugoslovanyov.«

O polomu francoske lajške šole piše »Slovenec«. Dobil je iz nekega lista nekaj klerikalnih napadov na francosko šolo in je dokazal, da je šola za nič. Češ, da več otrok ne pride v šolo, da se nič ne nauče itd. Klerikaleci naj pogledajo rajše svoje šole na Kranjskem — pa bodo imeli pred seboj šolstvo najslabše vrste.

Med slovenskimi vojniki. Vedno mi prihajajo pritožbe od straži prostega vojaka, kateri služi že drugo leto v avstrijski armadi pri nekem popolnoma nemškem polku na Slovenskem. — Skoraj mi je obupati, mi je pred kratkim pripovedoval in storil bi že zdavnaj konec svojemu življenju, če bi me ne ovirala ljubezen do svojih staršev, ki žive v največjem siromaštvu brez vsake pomoči. Reved sem, ker me niso mogli starši študirati, da bi vsaj toliko obiskoval šole, da bi se priučil vsaj nekaj nemškemu jeziku, katerega sedaj neobhodno potrebujem. — Vedno tičim v zaporu, in vedno mi pretijo s kaznijo, ker ne morem spolniti povelja, katerega mi poveljuje moj predpostavljni, ker ne razumem njegovega jezika. Tako sem tlačar povsod, in najnavadnejši nemški prostak ima pravico do mene, dovoljuje si marsikatero opazko spregovoriti napram meni, a ne zgodi se mu nič žalega, če se prav javim pri »Raportu«, namreč odgnan sem, češ: saj ne vem, kaj mi je rekel. — Take nesramnosti godijo se dan za dnem. Castriki, katerih naloga je varovati svoje vojske pred podobnimi psovkami in žalitvami, so še slabši. Kaj si vse dovoljuje kak podčastnik, kateri je svoje dni preganjal krave po paši, ali pa sedel na nizkem stolu in krpal kmetu zamazane škornje. Mlad oficirček, ki pride do lajtnanta, si dovoljuje vse mogoče psovke nad svojimi vojniki in njegova usta so polna psov, bikov, volov in še kaj lepšega, kar se ne sme povedati, ker časopis gotovo ne bi sprejel takih izrazov. Tako enakoprvnost vlada sedaj v dvajsetem stoletju in armadi. Vprašam Vas! Kaj je torej slovenski vojak? Ali ne služi istega cesarja kot nemški vojak? Ali nima iste pravice in iste veljavnosti, ali je morda le za število? Kako naj bi torej spoštoval svoje predpostavljene, ki so vedno le Nemci — ker nima nobene pravice, in delajo z njimi kar hočejo? Kakor je iz tega razvidno, hoče avstrijska germanizacija na vsak način uničiti in zatreti slovenski — oziroma slovanski rod in nadomestiti ga z Germani. Pravijo, saj imamo tudi vojaški kazenski zakonik, ali kdo drugi pride v ta zakonik, kakor ponajveč ubogi Slovenec, ki nima trdnih tal, in se lahko spodtakne ob vsako malenkost. — Tudi dopisniku tega članka so znane razmere, kakršne vladajo med slovenskimi vojniki, ker jih je moral skusiti, in je popolnoma opravičeno njegovo mišljenje. To se godi seveda samo v Avstriji, ker edino tu je kaj takega dopustno.

Nemški »Schulverein« pozivlja te dni ves nemški Izrael, da naj nabira za »Schulverein«. Nujno se potrebuje denar za ponemčevalnice. Ogromna glavica, zloglasni Rosegerjev sklad, vse je premalo. Vse jim je premalo, še več bi imeli radi, da bi bilo potem nas Slovencev prej konec. Slovenci! Zavedajmo se! Spominjamo se naše Ciril Metodarije povsod in ob vsaki priliki, dokler ni še prepozno.

Lovska dražba. Okrajno glavarstvo v Radovljici razpisuje za 2. junij dopoldne letos v svojih uradnih prostorih javno dražbo, na kateri se bo oddala lovška pravica v sledečih občinah in sicer v isti vrsti, v kateri jih bomo imenovali: Jesenice, Kropa, Lesce, Leše, Ljubno, Mošnje, Ovišje, Radovljica, Bled, Begunje, Predtrg in Bela peč. Pogoji na vpogled prav tam ob uradnih urah.

Dogodek na Bledu. V ponedeljek smo prinesli poročilo o roparskem napadu na Bledu. Naše poročilo je odgovarjalo resnici. Drugi listi pa so prinesli razne zavite vesti in domnevanja, ki so imele namen, dogodek drugače podati javnosti. »Piccolo« je zato dobil popravek. One vesti so bile poslone v list gotovo v najboljšim namenom, da bi koristile Bledu, oz. da bi obvarovale naše letovišče pred neopravičenimi napadi. Zdi pa se nam, da to ni prava pot, ker se kaj takega lahko pripeti povsod — saj sta napadalec in napadeni iz drugega kraja — in torej domače prebivalstvo zato ni odgovorno. Ako pa se resnica zavija, se s tem budi sum, kakor da bi bil kraj res nevaren in tako mnenje bi letovišču lahko več škodilo, nego če se dogodek javnosti pojasni, kakor se je zgodil. Iz tega vzroka prinašamo pismo ranjenega Clunaka, ki leži ranjen v desni rebrni bok v ljubljanski bolnici. Prepričani smo, da s tem spolnimo svojo dolžnost do javnosti, ker bo s tem slučaj pojasnjen — pa tudi do našega Bleda, ker bo s tem konec vsakemu sumničenju. Ranjeni Clunak nam piše: »Odpeljal sem se

Cementne cevi
v vseh merah,
barvaste plošče
itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Ko.

Ljubljana.

Telefon št. 296.

Pisarna, delavnica in skladišče na Tržaški cesti.

Telefon št. 296.

Stopnjice, bal-
koni, spomeniki,
stavbni okraski
itd.

Novo došla v kavarni „Central“

elitna damska kapela

koncertuje od danes naprej vsaki dan

Kavarna je celo noč odprta.

od 9 ure naprej. — Vstopnina prosta.

Za mnogobrojni obisk vljudo prosi

Stefan Miholič.

2. maja iz Trsta in sem se odpeljal, da bi uredil stanovanje za bodoče poletje. Dne 16. maja sem veslal celo popoldne na jezeru, ob 6. uri zvečer sem šel k Petramu in sem naročil večerjo. Na to sem šel domov. Ob 9.15 zvečer sem zapustil našo vilo, in sem se napotil jest. Na sredi poto sem srečal nekega gospoda, ki je stal v senci dreves (bil je lunin syit). Ko sem prišel do njega, me je ustavil in me vprašal, če je to prava pot na kolodvor. Odgovoril sem, da in v tem trenutku je počil strel iz njegove desne roke. Mislim, da je imel orožje v roki za hrbtom, ko je z menoj govoril. Najbrže je bil mal brovning. V senci dreves tega nisem mogel opaziti. Padel sem takoj na tla in sem se zapazil, kako je posegel po moji zlati verižici in uri. Hotel sem to preprečiti — toda ostal je le privešek verižice v moji roki. Kaj se je dalje zgodilo, ne vem. Ko sem se zopet zavedel, sem zapazil, da ležim na travi in sem se spomnil celinega dogodka. Začel sem klicati na pomoč — pa ni nihče slišal, tako sem moral počasi vstati in sem opiraje se na ograjo prišel do vile. „Mirni dok.“ Ker nisem mogel naprej, sem poklical svetnika Ferjančiča, ki je takoj prišel k meni in mi je pomagal v vilo. Tu sem si opomogel in sem prebil celo noč. Orožniki so prišli ob 11. uri zvečer in so preiskali moje vilo. Drugo jutro so me prepehali v Ljubljano. Gospa svetnikova Ferjančičeva mi je prinesla moj prazni portret in nekega romana M. Prevosta, ko je na mojo prošnjo šla na ono mesto. — Jock Člunak. S tem je torej stvar pojasnjena. Ako bi bil to samomorilen poizkus, bi se bil Člunak (Kljunak) ustrlel v glavo ali v prsa — ne pa v desni rebreni bok. Kakor slišimo do večerj opoldne še ni bilo komisije — prav pa bi bilo, da se taka stvar čim prej reši in da se prepreči napake vesti in ne potrebno zavijanje, ki lahko celo stvar pokažejo v slabši luči.

Potres so čutili v torek dne 20. t. m. pop. ob 5. uri 15 min. v Trzinu in v Ilirski Bistrici. Najprej je bil rahel sunek, potem pa precej krepek, tako da je zarožljala posoda po omarah, po mehkejših tleh so se omajale tudi železne peči. Potres so čutili po celi progi od Sv. Petra na Krasu proti Reki.

Obesil se je. Kakor se iz Kranja poroča, se je v sosednjem kraju Sent Jurij te dni obesil posestnik Jožef Srebrnjak. Mrtvo truplo so našli predvečerašnjim na podstrešju njegove hiše. Kakor se poroča, je Srebrnjak izvršil samomor v sled neprestanih bolečin v glavi. Vsi poizkusi da bi Srebrnjaka zopet oživel, so bili brez uspeha. Srebrnjak, ki je bil star 41 let, zapušta vdovo s tremi nepreskrbljenimi otroki.

Samomor. V noči na 19. t. m. se je obesil na kljuk vrt na svojem stanovanju rudar J. Krapš iz Idrije. Krapš je oni večer popival s svojim očetom, na kar se je oddaljil šel domov in se obesil. Vzrok samomora: demon alkohol.

Vlomi in tatvine. V noči med 13. in 14. t. m. so neznani storilci vlomili v hišo posestnika in gostilničarja Mihaela Južniča v Fari in so odnesli več živeža. — Isto noč je bilo vlomljeno pri županu na Fari, gostilničarju Antonu Bauerju. Vlomilci so prišli v klet in so odnesli od tam vina, v vrednosti 10 kron. — V noči med 14. in 15. majem t. l. so doslej neznani tatovi vlomili v hišo Ivana Sturmna v Moravi pri Novih Lazih na Dolenjskem in so ukradli iz neke omare obleke v skupni vrednosti 200 K. — V isti noči so ukradli neznani storilci pri posestniku Juriju Hutterju v Moravi iz kurnika piščance v vrednosti 8 kron. — V isti noči so neznani storilci vlomili še na dveh drugih krajih in sicer v Grčaricah pri Dolenji vasi na Dolenjskem pri posestniku Krishu. — Tatovi so odnesli jedil v skupni vrednosti 41 K. — V isti noči so ukradli pri posestnici Mariji Krish iz istotam. Dolgooprtežni so odnesli obleke za 20 kron. — V noči med 16. in 17. majem t. l. so neznani vlomilci odnesli posestniku Ivanu Knausu iz Srednje vasi v kočevskem okraju perila, obleke in jedil v skupni vred-

nosti 600 kron. Naslednjo noč je bilo vlomljeno pri posestniku Antonu Stimcu v Mrtočju. Tatovi so odnesli 600 kron gotovega denarja in več obleke. — V vseh teh slučajih ni moglo orožništvo priti storilec na sled. Na sumu vlomov so ciganske tolpe, ki so krožile tiste dni po Dolenjskem in ki so pobegnile takoj po vlomih na Hrvaško.

Aprobacija učne knjige. Ministrstvo za bogoslovje in nauk je z razpisom z dne 30. aprila 1913, št. 8003 odobrilo učno knjigo: A. Kleiber — Ivan Volc: Trgovska korespondenca. Knjiga je glasom odobrila obče pripuščena za pouk na trgovskih učnih zavodih s slovenskim učnim jezikom. Slovenci smo s tem dobili prepotrebno knjigo, ki smo jo tako dolgo pogrešali. Za naše trgovce in obrtnike je bilo doslej v resnici silno kvarno, ker niso imeli na razpolago slovenske knjige za trgovsko korespondenco. Prednost te knjige je, da je jako porabna za one, ki se hočejo sami vaditi v trgovskem spisovanju. Knjigo je spisal magistratni revident gospod Ivan Volc, založila pa je knjigo slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani, ki je že doslej izdalo sledeče strokovne knjige: Menično pravo. — Trgovsko knjigovodstvo. — Trgovsko računstvo. Cena novi vezani knjigi je 3 K 50 v.

Požigalec. Dne 18. maja ponoči je neki požigalec povzročil v Ljubljani velikanski požar. Zažgal je namreč neko tamošnjo žago, ki je do tal pogorela. Skupna škoda znaša čez en milijon mark. Oblasti so zvišale ceno onemu, ki požigalca izsledi na 12.000 mark.

Samomorilen poskus turškega princa. Kakor se iz Carigrada poroča, si je dne 17. t. m. zvečer pogoltnil krogi v glavo vnuk sultana Abdula Arisa. 22letni princ je pustil pismo, v katerem pravi, da je izvršil samomor v sled silne nervoznosti. Druge vesti pa pravijo, da je vzrok samomora neka ljubinska zadeva. Zadržne vesti iz Carigrada poročajo, da princ še ni mrtev, ampak samo težko ranjen.

Velika nesreča. Kakor se iz Bruselja poroča, se je pripetila dne 18. t. m. tam velika nesreča. Med vožnjo na električni vzpenjači, ki je vozila na Vervier, je odpovedala zavora, vied česar je vzpenjača v velikem diru zdrdrala nazaj in se zaletela v izločeno okno nekega tamošnjega trgovca. Sedem oseb, ki so se peljale v električni vzpenjači je bilo na mestu mrtvih. Drugi so bili težko in lahko ranjeni.

Samomor. Dne 19. t. m. ponoči se je obesil na Dunaju sekundarij psihiatrične klinike v Splošni bolnišnici, dr. Pavel Lend. Kot vzrok samomora se navaja zdravnikova srčna napaka.

Steptarski občinski tajnik. Dne 14. t. m. je pobegnil občinski tajnik v Duenu pri Trientu, Marko Quaresimo, potem ko je poneveril občini 50.000 K. Policija ga pridno zasleduje.

Vojaške demonstracije v Franciji proti triletnemu službovanju. Po poročilih iz Toula na Francoskem, je moštvo 77. brigade, večinoma vojakji 146. in 153. pešpolka, poskusilo prirediti predvečerašnjem popoldne javne demonstracije proti pridržanju letnika 1910. Okoli 100 vojakov se je zbralo na vežbališču Martin, odkoder so se hoteli v sklenjenih vrstah vrniti v mesto in demonstrirati tamkaj pred mnogoštevilnim občinstvom, ki se je zbralo povodom vojaškega koncerta, proti pridržanju letnika 1910. Namestnik mestnega poveljnika, topničarski polkovnik Bouchon, se je takoj podal na vežbališče in skušal vojakove odvratiti od nameranih korakov. Večina vojakov je polkovnika ubogala, vendar se je moral konečno polkovnik, ker se niso hoteli udati vsi vojakji, ne da bi kaj opravil vrniti v mesto. Nato je odposlal na vežbališče oddelek infanterije, dragoncev in orožnikov, da prepreči zbiranje vojakov. Manifestanti so zbežali na polja in v vinograde, kjer je prišlo do večjih spopadov. Tudi sicer so se odigrali zelo mučni pri-

zori; tako neki korporal ni hotel prevzeti poveljstva nad neko patroljo, katero je odposlal polkovnik, ampak je vrgele orožje proč. Bil je akor aretiran. Civilno prebivalstvo, ki je bilo radi postopanja vojakov silno ogorčeno, je orožnikom in patroljam takoj priskočilo na pomoč. Konečno je bil napravljen red in mir. Več vojakov je bilo aretiranih in odpeljanih v zapore. Zastopniki vojaških in civilnih oblasti v Toulu so imeli predvečerašnjim posvetovanje glede nadaljnih odredb.

Ljubljana.

V živo je zadel g. Kamila Theimer. »Slovenec« ji tudi na eno točko ne more ničesar odgovoriti o vseh obdolžbah molči, kot bi bil s pomijami polit. To kar napiše tu pa tam o Kamili Theimer, je močno podobno načinu pobov na paši, ki začnejo, ko jim že vse spodleti, drug drugega zmerjati z največjimi nesmisli. To zmerjanje »Slovenec« najbolj dokazuje, da so v klerikalni stranki vsled razkritij kar pobsneli in v svoji steklosti ne vedo niti več, kaj delajo.

»Slovanski klub«, ki se je osnoval v Ljubljani in čegar od vlade odobrena pravila smo svoječasno že priobčili v našem listu, se bo tokom prihodnjega tedna konstituiral ter pričel s svojim delovanjem. Da je bilo takšno društvo v Ljubljani potrebno, dokazuje zanimanje, ki se opaža za ta klub v vseh naših narodnih slojih. Pričakovati je torej treba, da bo k temu društvu pristopilo vse, kar narodno čuti in misli. Prijave za pristop k Slovenskemu klubu sprejema g. ravnatelj Ivan Hribar in uredništva naprednih slovenskih dnevnikov.

Na dr. Oražnovem predavanju pri »Zlatorogu« se je nabralo 43 K 53 vin. za »Narodni sklad«. Istosčasno se je nabiralo tudi za družbo sv. Cirila in Metoda v nabiralnik za drugi kamen.

Iz Novega Vodmata. G. Karl Knoll, posestnik in sprevodnik v poklju, strasten agitator Oražnovske klike, bil je zelo vžaljen zaradi notice, ki smo jo priobčili v »Dnevnu«, da se je obesil na vrh in da ga je v zadnjem hipu njegov sosed še rešil. Tozadevno se je vršila dne 19. maja t. l. obravnava, ki jo je vložil rešeni Knoll proti gospe Mariji Centrič. Pri obravnavi sta trdila Knoll in njegova žena, da to ni res. Šele ko so bile zaslišane priče, je potem pritrtila tudi njegova žena, da je šla klicati sosedo, da bi Knolla rešila. Ko je prišel sosed Berčič, je kričala Knollova žena, da že gre, na kar se sosed ni upal pod streho podati in je hotel oditi. Ko ji je sosed pozneje pravil, da so to golobi, ki grčijo pod streho, je šla Knollova sama gledat in je videla Knolla še živega. Ta novica se je hitro raznesla po okolici in je slišala to tudi g. Centričeva, ki je potem povedala drugim ljudem. Knoll je bil zato vžaljen in jo je tožil. Ker pa je sprevlel, da je to resnica, je odstopil od tožbe in plača vse stroške. Gospa Centričeva je bila pa oproščena.

Kino-Metropol v deželnem gledališču. Danes v četrtke popoldne nam spored. Predvajal se bo senzacionalni Nordisk-film »Vražja žena«. Zloglasni lastnik gradu Kintholm si je z oduševstvom pridobil milijonsko premoženje. Njegova hči, 25letna Ariada je vražja žena, ekscentrična in zlobna do skrajnosti. Zdravnika prisili, da zupusti bolnika sredi operacije, mlademu kitarju od tuji njegovo nevesto, njegov pravkar dovršen umotvor razbije s kladivom, njena zlobnost hrepeni po vedno novih žrtvah. Pride pa dan maščevanja usode. V hudi nevihti udari strela in jo ubije, njen grad zgori. Film je 1000 m dolg in vseskozi zanimiv. Poleg te velike drame so na sporedu še drama »Močnejša ljubezen«, veseloigra »Denar in ljubav« in humoreski »En dan v otroški sobi« in »Nemogoča izjava Mankaja«.

Nogometna tekma. Opozarjamo na današnjo nogometno tek-

mo, ki se vrši v ugodnem vremenu popoldne ob 5. uri na igrišču v Tivoliju. Tekma bo že radi svojega značaja zanimiva, zanimiva pa še tem bolj, ker bodo vsi igralci obeh moštev napeli vse sile, da se tekma konča za nje kolikor mogoče častno. Obe moštva se mora že sedaj priznati, da sta za naše razmere v dobri sestavi. Zato bo ta tekma najzanimivejša od vseh, kolikor se jih je letos priredilo. Občinstvo naj to upošteva, upošteva naj pa tudi, da se sport brez trdne finančne podlage ne more razvijati. Naj torej vsak, kdor si hoče tekmo ogledati, tudi plača določeno vstopnino, ne pa se naslaja na račun drugih in na škodo športu kot takemu. Ogotovo je namreč, da bo sedaj jako agilna »Ilirija« svoje delovanje ustavila, ako jo bo občinstvo še nadalje tako malo podpiralo v njenem stremeljenju.

K letovadnemu društvu »Sokol« v Spodnji Šiški je pristopil kot ustanovni član gosp. Ivan Širnik, posestnik v Sp. Šiški, z ustanovnino 50 K. S tem ni samo gmotno podpiral »Sokola«, temuč je dal tudi lep zgled onim, ki dosedaj še niso člani šišenskega sokolskega društva. Kreпки Na zdar!

Tržne vesti. Ker je v šolskem drevoredu in na Pogačarjevem trgu kanal izgotovljen, so se mesarji zopet nastanili na starih prostorih v šolskem drevoredu, branjeve pa na Pogačarjevem in Vodnikovem trgu. — Tržno nadzorstvo je včeraj preiskalo z električno lučjo 1050 jajc, ki so bila vsa dobra. Včeraj je bilo na trgu precej kumar in so jih cenili po 60 vin. komad.

Umrli so v Ljubljani: Alojzij Sušnik, sin tesarja in hišnega posestnika, 11 mesecev. — Ignacij Koščak, poljski dninar, 25 let. — Marija Jenko, delavčeva žena, 24 let. — Josip Strupi, železniški uslužbenec v poklju, 70 let. — Josip Peterkelj, posestnik, 37 let. — Simon Anderlich, južne železnice strojevodja v poklju, 66 let.

Gostilničarji in gostje ne kritikuje več edino domače kisle vode Tolstovrške slatine, dokler se niste v najnovšem času sami prepričali, da so že prenehale vse kritike, ker se je ta voda vsled vrelčnih preuredb pri vrelcu tako temeljito zboljšala, da lahko konkurira z vsako drugo tujo kislavo vodo, ker zdaj zelo moziira in ostane tudi čista. Opozorjamo na inserat v današnji številki.

Danes je koncert v hotelu »Union«. Spored: Dirigent: Kapelnik Anton pl. Zanetti. 1. Reinhardt: Filistri, korlačnica iz opere Princinja Jerica. Novo. 2. Bereny: Moja ljubica, valček iz istoimenske opere. Novo. 3. Gade: Spomini na Ossian, uvertura. 4. Massenet: Fantazija iz opere Herodias. 5. Grieg: Lirična suita. 6. Winterberg: Podpourri iz opere Dama v rdeči obleki. Novo. 7. Fučík: Miramare-uvertura. Novo. 8. Waldteufel: Drsalci, valček. 9. Komzak: Nova dunajska ljudska godba. 10. Wettaschek: Ogenj z dveh strani, polka hitra.

Loterijske številke. Trsti: 81, 86, 32, 44, 85.

Kinematograf »Ideal«. Danes zadnji dan senzacijske drame »Izključeni« in ostalega sporeda z velikimi slikami »Morje pri telefonu« in Maks Linder v filmu »Ljubezenska ženitev«. Jutri specialni večer z dramo »Brlog smrti«. V soboto »Quo vadis?« (Samo tri dni.) za »Quo vadis?« cene nekoliko zvišane.

Trst.

So že na delu. Italijanom je začela vreti kri oziroma voda po žilah. Strah pred Slovenci jim ne da miru. Volitve so pred duri in Slovenci razvijajo agitacijo. Joj, kako mora biti to hudo za »Piccolo«. Morda pa so se začeli res zavedati, da imajo vedno manj moči, da postaja italijanski element vedno šibkejši, kar se pokazuje pri naborih. Vse to je lahko mogoče. Če jih grize

to bridko spoznanje, se nam pa res nekoliko smilijo. V strahu pred Slovincem so začeli razpošiljati slovenskim volilem vabila; vabijo jih na njihove volilne shode. Bržkone si domišljujejo, da je ta akcija skoz in skoz srečna in da se potem nje lahko marsikaj doseže za italijanstvo. Mislijo si: Slovenci pridejo na shod in mi jih prepričamo, da je naše delo pravo in da je vsled tega njihova dolžnost, da oddajo glasovnice za italijansko liberalne kandidate. Če nastopi na shodu Kozulič, Mrak in druga kompanija pristnih italijanskih src, bo Slovence mogoče dobiti za Kozuličev idejo, za idejo »kozlo« strelecov. Velikanski optimizmi! Ko bi vnaprej vedeli, da se jim ta naskok na slovenske volilce temeljito izjalovi, bi gotovo potočili nekaj solzic. Mi pravimo, da niti vseh tistih slovenskih renegatov, ki so jih imeli do danes, ne bodo mogli obdržati — kaj še, da bi pridobili za kozlarije slovenske zavedne volilce. Vse prizadevanje zastoji. Gospodje italijanski liberalci se bodo končno že morali spoprijazniti z mislijo, da spada Slovenec k slovenskemu narodu, Italijan pa k italijanskemu. Če pa bi se ta princip strogo izvajal, bi gotovo Mraka in tovarišev ne bilo med italijanskimi nacionalci in s tem bi italijanska baraka precej izgubila, in morda bi začela celo šepati. To smo hoteli povedati. Slovenci volilci, kateri dobivajo od omenjene družbe vabila na italijanske volilne shode, naj tem kamorškim zagodejo tako, da bodo plesali po vseh štirih.

Milijonar Dreher in njegov sin. Okrog 5 milijonov dolga. Znani pivovarnar in večkratni milijonar Anton Evgen Dreher ima sina, ki je že star okrog 30 let. — Ko so bili imeli Albanci svoj kongres v Trstu, jim je dal gospod Dreher na razpolago prostore v svoji tovarni, kjer se ravnsali proti Slovanom. Najboljše bi bil storil gospod Dreher, ki ima tudi pri Slovencih lepe dobičke, da bi izročil Albancem tudi svojega 30letnega sinčka Teodorja, ker mu dela posebno v zadnjem času, veliko skrbi. Sin Teodor je namreč silen zapraviljivec. V letošnjem letu je napravil okrog en milijon kron dolga, lansko leto pa celo 4 milijone kron dolga. V dveh letih je torej napravil okrog 5 milijonov kron. Dolgove je moral plačevati njegov oče. Ker se mu je zdelo gospodu pivovarnarju, da njegov sin preveč zapravlja, ga je postavil pod oskrbnitvo (kurateljo). — Za oskrbnika je bil postavljen dr. Oton Horner. Danes pa je dr. Oton Horner razglasil javno (in to sporazumno s tovarnarjem Dreherjem), da kot oskrbnik nima toliko kapitala na razpolago, da bi moral plačevati dolgove Teodorja Dreherja, ker se onim zglašujejo neprestano. Razglasa, naj se torej zglašijo vsi upniki pri njem, da iztirajo svoja posojila. Zglašiti pa se morajo do 2. junija t. l. Pozneje ne bi mogel izplačati nobenih dolgov več. Za sedaj se je zavezal oče Anton Evg. Dreher, da poravnajo dolgove. Od 2. junija dalje pa odpoveduje svojemu sinu vsako podporo. Ker pa, kakor rečeno, oskrbnik nima toliko kapitala, da bi zalagal dolgove, svari javnost, naj se čimprej zglašijo s svojimi terjatvami, da ne zamudi danega roka. — Kakor je razvidno, se še do sedaj ni prišla kultura gospoda Teodorja Dreherja, zato bi bilo najbolje, ko bi ga odpeljali Albanci v Albanijo, kjer ne bi imel prilike zapravljati, pač pa bi ga lahko doletela sreča, da bi postal sčasoma morda celo kralj Albanije.

Pretep na morju. V pondeljek je prišel v tržaško luko parnik »Marquis Bachquehem«. Kapitan tega parnika pa je takoj naznanil policiji, da je nastal na parniku pretep, takoj ko so odrinili iz Kalkute (Indija). Sprla sta se kurjač Alojz Pichl, ki je star 32 let in doma iz Trsta ter stanujoč v ulici Amerigo Vespucci št. 43, in oglar Anton Tabulo, doma iz Dalmacije. Pichl je v pretepu zabodel Tabulo z nožem ter ga težko poškodoval. Tabulo se je hotel maščevati nad Pichlom, po-

Pijte le „Tolstovrško slatino“

ki sedaj od kar se je vrelc spolnil zelo močira in ostane tudi čista in dobra vsled tega lahko konkurira v vsako drugo kislavo vodo. Tolstovrška slatina pospešuje tek in prebavo ter je zdravilo za želodčni krč, katar v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, zaprtje, bolezen v ledvicah in mehurju. — Izvrstna namizna in zdravilna voda. — Poskusite! Kdor naroči sedaj je gotovo zelo zadovoljen.

Dobi se pri podjetju „Tolstovrške slatije“ po sledeči znižani ceni:

1 zaboj z 25 1/2 litra stekl.	5 K	1 zaboj z 25 1/2 litra stekl.	9 K
1 zaboj z 50 1/2 litra stekl.	9 K	1 zaboj z 50 1/2 litra stekl.	11 K

(2 zaboja s steklenicami vred iz Sp. Dravograda po povzelju).
Steklenice vseh vrst se sprejmejo po nizki ceni v polnitev.
Edino domače podjetje.

iskal je trivoglato pilo, a mornarji so ga razorožili. V prepričanju se vmešavalo tudi par drugih mornarjev. — Policija je Pichla takoj aretirala, druge pa je vzela na zapisnik. — Morski pretep pride pred sodnijo.

Hipen histeričen napad. V nedeljo sta se izprehajala Ivan K., trgovec v ulici Filipovi Zamboni in njegov brat, ki je stražnik. Korakala sta ob obrežju in sta se razgovarjala. Kar naenkrat pa se je Ivan K. vstavil, nato pa je stopil na rob morja. Tu se je bratu prijazno odkril, vrgel klobuk v stran in je poskočil v morje z glavo naprej. — Njegov brat je zaklical na pomoč. Poiskal je nato v bližini neki rešilni drog in s tem je pograbil potapljačega se brata. Na njegov klic so prihiteli tudi mornarji in so mu pomagali pri reševanju. — Nezvestnega brata je odpeljal stražnik takoj v norišnico, kjer pa je bilo nesrečnemu kmalu boljše, tako da je bil že čez nekoliko ur odpeljan na njegovo stanovanje.

Finančni paznik kot „veleizdajalec“ — specialiteta avstr. justice.

IV.

Novomeško državno pravdnitvo je to veleizdajo kot specialiteto pograbilo. Bujna fantazija odseva iz razlogov obtožnice. Češnika so kot državni nevarnega še le čez dva meseca, ko je že postal državni nenevaren, zaprli. Dne 2. januarja so ga privlekli na obtožni klopi pred novomeški senat, v katerem je bil tudi sam predsednik okrožnega sodišča votant. In kljub temu, da je žena orožniškega častnika kot zaprisoženica priča več politizirala, kakor kot priča stvarnega povedala, in kljub temu da je Natalija Höningmannova čisto natanko vedela, kaj je Češnik z njo govoril pred 2 mesecema, je bil Češnik to pot oproščen.

To pa je bilo križ čez dr. Kočevarjev račun. Mož se je proti razsodbi pritožil. Ampak kako previdno. Ravno državni najbolj nevarno točko, Češnikove besede na pošti, ki so ženo orožniškega častnika spravile popolnoma iz ravnotežja, ravno to točko je pritožitelj izpustil od ničnostne pritožbe, oprl pa se je na zapni pogovor v kuhinji Höningmanna. To kar je Češnik govoril med štirimi očmi z mlado gostilničarko, se je novomeškemu državnemu pravdniku zdelo tako silno nevarno, da se je pritožil na najvišje sodišče. In glejte ta čudež: tudi ta najvišja instanca avstrijske justice je našla, da ima dr. Kvčevar prav. Razveljavilo je razsodbo novomeškega senata in ukazalo obnovo razprave pri istem sodišču. S tem je bilo molčeče rečeno, obsodite, kar ste prvič oprostil.

V.

In to se je zgodilo 19. maja leta 1913. Še dopoldne je bil sam višji državni pravdnik slučajno v Novem mestu. Popoldne je pa odšel, čes, da se ne bo mislilo, da sem prišel v tel ateri „pritisak“. To pot je bil ves drugi senat kot prvič. Predsednikom je bil določen najstrožji sodnik, znani pridigar višji sodni svetnik dr. Rogina. Obtožbo je zastopal sam dr. Kremžar. Nenavzočega Češnika, ki je med tem že odslovljen iz službe, je zagovarjal dr. Žitek. Poklicane so bile le tri priče: Natalija Höningmann, njena služkinja Jožefa Pelko in tajnik kmetijske družbe Blazij Pregel. Drž. pravdnik je to pot spremeni svoj obtožbo, to je, da Češnik ni skušal koga zapeljati ali nahujskati, ampak da je le opravičeval odobraval svoje besede. Dr. Žitek je vse te prisiljene argumente razoroževal. Pa ni nič pomagalo. Dolgo so se gospodje posvetovali, potem pa razglasil obsodbo, s katero se Jožef Češnik spozna krivim po § 305 kaz. zak., ter se obsodi na tri tedne strogega zapora. Ker pa je bil že 19 dni, 18 ur v preiskovalnem zaporu, se mu to odračuna, tako bo imel osedeti le še 1 dan in 6 ur.

K razlogom te razsodbe se še povrnemo, to pa iz razloga, podobnega čudežu, da je ta drugi senat istega sodišča zaradi še milejšega dejanja (ker je bil Češnik to pot samo enega dogodka obtožen) porazil vse tiste razloge, ki so prvemu senatu služili za pravno podlago oprostitve.

Dr. Kremžar se je končno varoval, da bi bil ta slučaj „specialiteta novomeškega državn. pravdnitva“. Soglašamo g. dr. Kremžar. Kajti ta slučaj je sploh specialiteta pravice Slovanov v Avstriji.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

MIROVNA POGAJANJA.
NOVAKOVIČ ZDRAV.

London, 21. maja. Srbski mirovni delegat Novaković, ki si je zadnjič vsled padca po stopnjah močno pretresel živce, se je po nekaj urah že pomiril in se je udeležil včerajšnje seje balkanskih delegatov.

VAŽNI SKLEPI SEJE BALKANSKIH DELEGATOV.

London, 21. maja. Danes se je vršila seja balkanskih delegatov, ki so se posvetovali o mirovnih pogojih. Po seji se je podal srbski delegat Novaković k Edvardu Greyu in mu predložil sledeče predloge, ki so jih določili na seji:

1. V členu 3 in 5 mirovnih pogojev (ki se glasi: Sultan in zvezni suvereni poverijo nemškemu cesarju, avstrijskemu cesarju in ogrskemu kralju, predsedniku francoske republike, kralju Velike Britanije in Irse in indijskemu cesarju, laškemu kralju in cesarju vesoljne Rusije skrb za določitev avanskih mej in vseh tozadevnih vprašani) naj se izpuste besede: „in zvezni suvereni“, zato, da se jasno pokaže, da izročila Balkanska zveza skrb za določitev meja v roke velesil.

2. V členu 6 (ki se glasi: Turški sultan in zvezni suvereni poverijo skrb glede ureditve vseh finančnih vprašani, ki so posledica vojske in imenovanih teritorialnih cesij, internacionalni komisiji v Parizu, na katero so poslali svoje delegate) naj se pristavi, da imajo delegati balkanskih držav v pariški finančni konferenci isto polnomoč, kot delegati velesil.

3. V členu 5 se pristavi, da ostanejo vse pogodbe, ki so obstojale pred vojno, tako dolgo, dokler se ne nadomestijo s končno pogodbo.

To so predlogi, katerim se ne more nobeden upirati in če bodo sprejeti, bo preliminarni mir kmalu podpisan. Srbske zahteve glede jadranskega pristanišča se ne formulirajo, če vse velesile potrdijo obljubo, ki so jo dale Angliji.

POSŁANIŠKA KONFERENCA.

London, 21. maja. Rezultat včerajšnje poslaniške konference v Londonu je, da bo Albanija razdeljena v dva upravna okraja z vrhovnim predsednikom na čelu. Oba dobita posvetovalni zbor domačinov. Predsednika imata najvišjo civilno in vojaško oblast. Razven tega bo v Albaniji uradoval mednarodni komisar kot kontrolor.

CUVAJ V POKOJ.

Dunaj, 21. maja. Tu so krožile vesti, da je Cuvaj podal demisijsko. Njegov naslednik bo Rauch.

DEMONSTRACIJE NA FRANCOSEKEM.

Nansi, 21. maja. Radi demonstracij v Toulu je bilo predano 16 vojaških oseb okrožnemu sodišču, 15 jih je prišlo v disciplinarno preiskavo, 40 jih je bilo kaznovano z zapornom od 30—60 dni, 13 jih je bilo degradirano.

RUSIJA POSREDUJE.

Petrograd, 21. maja. »Ruskoje Slovo« poroča oficijelno, da je bolgarski poslanik v Petrogradu zaprosil Rusijo za posredovanje v srbsko-bolgarskem sporu.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Glasovirje, planine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Cenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

Poslovodja za čevljarsko obrt se sprejme. Ponudbe pod M. T. na »Prvo anončno pisarno«. 424-3

Vila s 4 sobami 2 kuhinji in pritiklinami na svežem, najlepšem kraju, 10 min. od drž. kolodvora, je radi preselitve na prodaj. Kamniška ulica 280. 437-1

V Ljubljani se izdelujejo trpežne žagarjeve kape, Stari trg št. 32. 438-2

Parni stroj

s 5 HP še v jako dobrem stanju je na prodaj. Poizve se pri g. Ivanu Moretu, Ljubljana, Kladezna ulica 19.

Tovarna planinov
Anton Pečar, Trst
ulica Farneto št. 42.

izdeluje po naročilu planine, ki so po svoji konstrukciji, dobrem materialu in najnovjšem lastnoizumljenem modelu dosegli vsepovod najbolj sloves. Priporočam se stav. učiteljstvu, preč. duhovščini i. dr. veleuglednim krogom za naročila, kakor tudi vsako ugaševanje in popraviljanje glasbenih instrumentov.

Strojnik

za lokomobil se takoj sprejme pri stavbenem podjetju c. kr. stavb. svetnika

dr. Samohrda v Rudolfovem.

Zgradba železnice Rudolfovo-Metlika.

Modistinja
Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg

priporoča cenj. damam različne

slamnike

po najnižjih cenah. Sprejema tudi vsa popravila in jih izvršuje točno in najceneje. — Za obilen obisk 181 se priporoča

MINKA HORVAT.

Moderni klobuki za gospode

trdi in mehki, najnovjših oblik in barv, slamniki, čepice, vse v nedvomljivo največji izbiri in najboljši kakovosti iz prvih svetovnih tvornic po zelo skromnih stalnih cenah z 10% popustom v

Modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Za K 10.—

se dobi elegantni damski prašni mantelj ali pralni kostum.

Ravnotako za K 10.— listrasta ali pralna obleka za gospode. Od K 6.— naprej pristni panama klobuki do najfinejše vrste.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Automobilna zveza

Celje - Ljubljana

družba z omejeno zavezo na Vranskem.

Vozni red, veljaven od 26. maja 1913:

Odhod iz Ljubljane ob 6. zj.	Odhod iz Celja ob 6. zjutraj.
Prihod v Celje ob 9. dop.	Prihod v Ljubljano ob 9. dop.
Odhod iz Celja ob 1.30' pop.	Odhod iz Ljubljane ob 3.30' pop.
Prihod v Ljubljano ob 4.40 pop.	Prihod v Celje ob 7. zvečer.

Bohinec & Co. - Trst

ulica delle Torri 2

(za cerkvijo sv. Antona novega).

Velikanska zaloga vsakovrstnih izgotovljenih oblek

Cene radi selitve jako znižane.

Kolesarji! Pazite,

da ne padete v roko raznim špekulantom in ne dajte se premetiti pri nabavi kolesa od papirnatih obljub, dokler se niste ogledali mojo veliko zalogo prvovrstnih in originalnih „Es-Ka in Adler“ koles. Blagovolite si torej ogledati in prepričati se bode, da se najboljše in primerno najcenejše kupi samo

pri strogo solidni tvrdki

ANA GOREC

špecialna trgovina s kolesi in deli Ljubljana, Marije Terezije cesta 14

(Novi svet).

Zahtevajte cenik. Največja izposojevalnica koles.

Edna posebnost likerja je Zdravnik želodca

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izbornu upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.